

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 29. 8. 2011
Č. j. SRS 051293/2011

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 17 Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 8. 8. - 28. 8. 2011

1. Počasí

Ve sledovaném období bylo velmi proměnlivé počasí s přeháňkami i dlouhotrvajícími dešti. Denní teploty se pohybovaly v rozmezí od 18 °C do 28 °C. Nejnižší noční teploty se pohybovaly od 9 °C do 18 °C. Srážky přecházely nerovnoměrně přes celé území severních Čech ve formě přeháněk, místy i lokálních bouřek se silným deštěm. V poslední třetině sledovaného období došlo k nástupu tropických veder ukončených 27. 8. dlouhotrvajícím vydatným deštěm a následným ochlazením pod 20 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Ve sledovaném období došlo k velkému postupu ve sklizni obilovin a řepky. Sklizeň se přesouvá především do vyšších poloh. Kvalita sklizeného zrna je negativně ovlivněna vyšším výskytem houbových chorob a prorůstáním zrna. Velmi obtížně probíhá sklizeň na zamokřených pozemcích. Pokračuje příprava půdy pro ozimé obiloviny, setí řepky ozimé a její chemické ošetření, úklid slámy a ošetření strnišť. Dále pokračuje sklizeň máku, chmele, brambor, košťálové a kořenové zeleniny, otav TTP. V sadech pokračuje sklizeň raných jablek, pozdních odrůd švestek a prořezávky některých druhů peckovin.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 89 -99)

Laboratorně potvrzen výskyt zakrslé snětivosti pšenice (*Tilletia controversa*) v okresech Česká Lípa (Blíževedly, Brniště), Louny (Čeradice, Stradonice) a Semily (Studenec u Horek).

Laboratorně potvrzen výskyt mazlavé snětivosti pšenice (*Tilletia tritici*) v okrese Louny (Čeradice, Stradonice, Krásný Dvůr).

KUKUŘICE (RF 65-83 BBCH)

První slabé výskyty sněti kukuřičné (*Ustilago maydis*) byly pozorovány v okresech Litoměřice (Mlékojedy, 22. 8.) a Semily (Smrčí u Semil, 16. 8.).

V rámci působnosti oblastního odboru Louny byl výskyt bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*) ve feromonových lapačích dosud nezjištěn.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 99 BBCH)

Prudké lokální srážky pravděpodobně způsobily na mnoha lokalitách splavení ornice včetně čerstvě zaseté řepky, tyto škody jsou hlášeny z okresu Semily (Jilemnice, 19. 8. a 25. 8.). Celkové škody dosud nejsou podrobněji zmapovány.

Je pozorován všeobecně střední až silný výskyt **černé řepkové (*Alternaria brassicae*)** na dosud nesklizených plochách v celé oblasti.

Na sklizených porostech byl pozorován střední výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** v okresech Děčín (Bynovec, 7. 8.) a Louny (Žatec, 16. 8.).

SLUNEČNICE (RF 83 BBCH)

Pozorován střední výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** na stoncích v okrese Litoměřice (Nížebohy, 22. 8.).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 87-99 BBCH)

Pozorován slabý výskyt **vločkovitosti hlíz bramboru (*Thanatephorus cucumeris*)** v okrese Semily (Volavec, 16. 8.).

V současném vlhkém počasí pokračuje silný infekční tlak **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)**. Neošetřované porosty brambor u drobných pěstitelů jsou napadeny velmi silně na všech lokalitách. Zasaženy jsou již porosty i na ošetřovaných plochách. V okrese Litoměřice (Libotenice, 22. 8.) byl zaznamenán první výskyt plísňě bramboru na hlízách.

Na listových stoncích se zprvu mohou vyskytnout ojediněle hnědé, zahnívající skvrny. Na listových úkrojcích se objevují první příznaky na okrajích či špičkách: nažloutlé až světle zelené olejovité skvrny, které záhy hnědnou a zasychají. Za vlhkého počasí se skvrny velmi rychle šíří do horních listových pater a zachvacují celé listy a trsy. Na napadených hlízách vznikají na pokožce nepravidelné, často nenápadné, hnědé až olověně šedé skvrny, které se později poněkud propadají. Pod skvrnami se na řezu nachází rezavě hnědé pletivo, neostře ohraničené od pletiva zdravého ("hnědá hniloba"). Tato hniloba později často přechází v hnilobu mokrou (následná infekce bakteriemi), která zničí celou hlízu. Rozhodující ochranu nať poskytuje nasazení fungicidů. Nať musí být po celou dobu náletu spor chráněna fungicidním přípravkem. Postřiková jácha musí proniknout dovnitř porostu.

CUKROVKA (RF 39 BBCH)

První slabý výskyt **skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*)** byl pozorován v okresech Česká Lípa (Pavlovice, 9. 8.) a Semily (Přepeře, 16. 8.).

Od července až do sklizně zprvu na nejstarších listech více-méně okrouhlé skvrny, 2-4 mm velké, většinou s červenofialovým okrajem a hnědým nebo naředěným suchým středem. Skvrny mohou při silnějším napadení splývat a následně celé listy zasychají.

Aplikace fungicidu je možná; rentabilitu zásahu však lze očekávat jen při časném šíření choroby, tj. od července. První ošetření se pak doporučuje od poloviny července. Za prahovou hodnotu lze v červenci považovat vytváření ohniska napadení (obvykle na vlhké, závětrné části pozemku) nebo cca 5% napadených rostlin na okrajích porostu. V první polovině srpna lze za prahovou hodnotu pro ošetření považovat např. několik zřetelně napadených míst na 100 m². Pokud bylo provedeno první ošetření v polovině července lze v případě trvalého ohrožení porostu (teplo, vlhko) ošetření po 2 týdnech opakovat. Ošetřovat v druhé polovině srpna se již nedoporučuje!

CHMEL (RF 81-89 BBCH)

První sklizně chmele začaly na okrese Louny 12. 8., vlivem silných lokálních srážek a nárazového větru došlo k popadání chmelnic na více lokalitách okresu Louny (Ročov, 9. 8. - 5ha, Blšany, 12. 8. - 5ha, Holedeč, 24. 8. - 6ha), celkové škody v okrese dosud nejsou vyhodnoceny. Z Litoměřicka nejsou dosud větší škody hlášeny.

V předsklízňovém období došlo k nárůstu silných výskytů **peronospor chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** na chmelových hlávkách v okrese Louny (Kněžice, 16. 8., Ročov, 17. 8., Deštice, 17. 8.). Silné výskytů na listech i hlávkách byly pozorovány převážně v meristémových kulturách. V okresech Česká Lípa a Litoměřice byly dosud pozorovány nejvýše střední výskytů na listech a slabé výskytů na hlávkách.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 81-89 BBCH)

U velké části sklizených plodů došlo k růstovým deformacím, jsou nekvalitní a určeny pouze k průmyslovému zpracování, jde o důsledek silných květnových mrazů. Průběžně pozorováno na více lokalitách, například v okresech Česká Lípa, (Pavlovice), Litoměřice (Roudnice n. L., Soběnice, Klapý), Semily (Žernov).

Střední výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** byl pozorován v okrese Louny (Židovice, 25. 8.).

V celém regionu je pozorován značný výskyt **vos obecných (*Vespula vulgaris*)**, které poškozují plody ovoce svými vpichy a ty jsou následně napadány **moniliovou hnilobou jablek (*Monilinia fructigena*)**.

Peckoviny

SLIVŮ (RF 85 – 89 BBCH)

Zjištěn střední výskyt **vlnovníka slivového (*Acalitus phloeocoptes*)** u drobného pěstitele v okrese Liberec (Lučany nad Nisou, 10. 8.).

ZELENINA

RAJČE (RF 85-87 BBCH)

Pozorován silný výskyt **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** na neošetřovaných plochách u drobných pěstitelů v celém regionu.

CELER BULVOVÝ (RF 49 BBCH)

Pozorován střední výskyt **septoriové skvrnitosti celeru (*Septoria apiicola*)** na listech v okrese Litoměřice (Libotenice, 23. 8.).

PÓREK (RF 45 BBCH)

Střední výskyt **plísňě cibule (*Peronospora destructor*)** a první výskyty **vrtalky pórové (*Napomyza gymnostoma*)** byl pozorován v okrese Litoměřice (Libotenice, 10. 8.).

ZELÍ (RF 47 BBCH)

První slabé výskyty **plísňě brukvovité zeleniny (*Peronospora parasitica*)** byly pozorovány v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 10. 8.).

První výskyt larev **bělásky zelného (*Pieris brassicae*)** byl pozorován na neošetřovaných zahrádkách v okrese Semily (Kvítkovice, 9. 8.).

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Luboš Pomichálek